

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΖΥΓΙΩΝ -ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΔΙΚΙΑ-

25/2/2021

Επιμέλεια: Σουζάνα Κλημεντίδη,
Δικηγόρος

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ:

- Καταρχήν, για την έκδοση **Διαζυγίου απαιτείται νόμιμος και έγκυρος γάμο**, είτε θρησκευτικός, είτε πολιτικός. Δεν αρκεί δηλαδή, να έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης, η λύση του οποίου, σε αντίθεση με το γάμο, γίνεται με μονομερή λύση του ενός από τους αντισυμβαλλομένους.
- Σήμερα ο νόμος διακρίνει ανάμεσα σε δύο τύπους διαζυγίων: το **συναινετικό διαζύγιο** και το **διαζύγιο με αντιδικία**. Κάθε τύπος διαζυγίου πρέπει να επιλέγεται με προσοχή, ανάλογα με την περίπτωση και τα περιστατικά που έχουν λάβει χώρα όσο ο γάμος είναι ακόμα σε ισχύ. Γενικώς, όταν υπάρχει κοινή βούληση και διάθεση για λύση του γάμου και διευθέτηση των παρεπόμενων ζητημάτων (επιμέλεια, διατροφή, διανομή κοινής περιουσίας) επιλέγεται το συναινετικό διαζύγιο, ενώ όταν η λύση του γάμου δεν είναι κοινή απόφαση, τότε πρόκειται για διαζύγιο κατ' αντιδικία.
- Ο γάμος λύεται με την απαγγελία αμετάκλητης δικαστικής απόφασης σε κάθε περίπτωση.

A. ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

1. Έγγραφο Συμφωνία

Σύνταξη ιδιωτικού συμφωνητικού από Πληρεξούσιο Δικηγόρο υπογεγραμμένη από τους συζύγους για τη λύση του γάμου, η οποία σε περίπτωση ύπαρξης ανήλικων τέκνων περιλαμβάνει **υποχρεωτικά** και συμφωνία για ρύθμιση επιμέλειας, επικοινωνίας και διατροφής, είτε στο ίδιο, είτε

	σε αυτοτελές έγγραφο. Ειδικά, η συμφωνία για τη ρύθμιση ζητημάτων των ανήλικων τέκνων ισχύει για 2 χρόνια, ενώ μπορεί να ανανεωθεί. Αν τα τέκνα ενηλικιώνονται πριν την εκπνοή της διετίας, η συμφωνία ισχύει μέχρι την ενηλικίωσή τους. 2. Σύνταξη Πράξης λύσης γάμου ενώπιον συμβολαιογράφου μετά από τουλάχιστον 10 μέρες από τον επομένη της υπογραφής της προηγούμενης έγγραφης συμφωνίας για τη λύση του γάμου και/ή τη συμφωνία για τα ανήλικα τέκνα. 3.Βεβαίωση γνησίου υπογραφής στο Ειρηνοδικείο της έδρας του συμβολαιογράφου που συντάσσει την ως άνω συμβολαιογραφική πράξη. 4. Καταχώριση Συμβολαιογραφικής Πράξης στο Ληξιαρχείο που είχε καταχωριστεί η τέλεση του γάμου εντός ενός μηνός.
ΣΗΜ.: ➤ Με το νέο νομοθετικό καθεστώς ο γάμος μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε και χωρίς επίκληση ιδιαίτερου λόγου, ενώ η διαδικασία ολοκληρώνεται σε μόλις 12 ημέρες. ➤ Το ιδιωτικό συμφωνητικό λύσης γάμου μπορεί να υπογραφεί και μόνο από Δικηγόρο, δυνάμει ειδικού πληρεξουσίου, το οποίο έχει ισχύ για 1 μήνα. ➤ Εάν ο γάμος είναι θρησκευτικός, απαιτείται αίτηση στον αρμόδιο Εισαγγελέα ώστε να πραγματοποιήσει παραγγελία στην Ιερά Μητρόπολη για πνευματική λύση του γάμου. ➤ Η συμφωνία για την επιμέλεια των τέκνων είναι υποχρεωτική και περιλαμβάνει κυρίως την ανατροφή και την εκπαίδευση των τέκνων,	

ενώ υποχρεωτικά ρυθμίζει τον τόπο διαμονής τους.

- Η συμφωνία για την επικοινωνία ρυθμίζει πρακτικά τις ημέρες και τις ώρες επικοινωνίας του τέκνου με τον έτερο γονέα, ο οποίος δεν έχει την επιμέλεια και συνεπώς δεν διαμένει με το τέκνο. Δικαίωμα επικοινωνίας δεν αναγνωρίζεται στον γονέα που δρα κακοποιητικά (ενδοοικογενειακή βία).
- Με το Ν.4714/2020 θεσπίζεται η συνεπιμέλεια, δηλαδή η από κοινού άσκηση της επιμέλειας και ανατροφής των ανηλίκων τέκνων μετά τη λύση του γάμου, και συνακόλουθα η εναλλασσόμενη κατοικία, με σκοπό τη μείωση των συχνότατων αντιδικιών και την ισότιμη επαφή του τέκνου και με τους δύο γονείς.

B. ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΔΙΚΙΑ :

ΓΕΝΙΚΑ :

Σε περίπτωση αντιδικίας ο γάμος λύεται εξ 'ολοκλήρου δικαστικά, είτε λόγω ισχυρού κλονισμού της έγγαμης σχέσης, δηλαδή όταν η συμβίωση καθίσταται πλέον αφόρητη, είτε λόγω της ύπαρξης διάστασης διάρκειας τουλάχιστον 2 ετών, είτε λόγω αφάνειας. Μαχητά τεκμήρια ισχυρού κλονισμού αποτελούν: η ενδοοικογενειακή βία, η μοιχεία, η εγκατάλειψη συζυγικής στέγης, η μοιχεία και η επιβουλή της ζωής.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

1. Προσωρινή Δικαστική Προστασία

Προηγείται συνήθως η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πριν την κατάθεση αγωγής για τον καθορισμό της επικοινωνίας με τα τέκνα και της διατροφής

2. Κατάθεση Αγωγής

-διαζυγίου

-για επιμέλεια, επικοινωνία, διατροφή (εφόσον υπάρχουν τέκνα)

-για τη συμμετοχή στα αποκτήματα (δηλαδή για τα τυχόν περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια

	του γάμου). Η αγωγή κατατίθεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο του τόπου της τελευταίας κοινής διαμονής των συζύγων. 3. Έκδοση αμετάκλητης απόφασης Η απόφαση επί του διαζυγίου μπορεί να προσβληθεί με τακτικά (έφεση, ανακοπή ερημοδικίας) ή έκτακτα (αναίρεση, αναψηλάφηση) ένδικα μέσα. Αν ασκηθούν και απορριφθούν ή αν παρήλθε άπρακτη η προθεσμία άσκησής τους, το διαζευκτήριο είναι αμετάκλητο. Εναλλακτικά, τα μέρη προβαίνουν σε δήλωση παραίτησης από τη δυνατότητα άσκησης ενδίκων μέσων στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση επί του διαζυγίου, ώστε να επέλθει το απρόσβλητο της απόφασης επί του διαζυγίου.
ΣΗΜ.: ➤ Πρακτικά, προτιμάται η λύση του συναινετικού διαζυγίου, διότι το διαζύγιο κατ' αντιδικία είναι πολύ πιο χρονοβόρο καθώς και ψυχοφθόρο, ειδικώς στην περίπτωση που υπάρχουν ανήλικα τέκνα. ➤ Η δικαστική οδός αρμόζει μόνο όταν ο ένας εκ των δύο συζύγων δεν συναινεί στη έκδοση του διαζυγίου για λόγους που αφορούν την κοινή εντός γάμου περιουσία, την επιμέλεια και τη διατροφή των τέκνων. ➤ Η έκδοση διαζυγίου με αντιδικία απαιτεί κατά μέσο όρο 3 με 4 χρόνια, ειδικά αν κάποια πλευρά προσφύγει στο Εφετείο.	
Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ:	
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:	- Σύζυγος όταν βρίσκεται σε ασθενέστερη οικονομική κατάσταση και η έγγαμη σχέση έχει διασπαστεί από εύλογη αιτία - Ανήλικα και Ενήλικα τέκνα - Αδέλφια, για ιδιαίτερους λόγους και ιδίως εξαιτίας ηλικίας, βαριάς ασθένειας ή αναπηρίας.

Ειδικότερα:

➤ Η διατροφή των ανήλικων τέκνων περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία για την ανατροφή, τη συντήρηση και την εκπαίδευσή τους. Η έκταση της διατροφής εξαρτάται βέβαια και από την οικονομική κατάσταση του υπόχρεου.

➤ Το ενήλικο τέκνο δικαιούται διατροφής μόνο αν δεν μπορεί να αυτοδιατραφεί από την περιουσία του ή από εργασία κατάλληλη για την ηλικία του, την κατάσταση της υγείας του και τις λοιπές συνθήκες της ζωής του, ενόψει και των τυχόν αναγκών εκπαίδευσής του. Το ενήλικο τέκνο δηλαδή, πρέπει να αναλώσει την όποια περιουσία του πριν στραφεί στους γονείς του και σε περίπτωση που είναι έγγαμο θα πρέπει να στραφεί πρωτίστως στον/στην σύζυγο.

➤ Στοιχειώδης ή Ελαττωμένη διατροφή, που καλύπτει μόνο τα αναγκαία έξοδα επιβίωσης, οφείλεται στον δικαιούχο σύζυγο, όταν αυτός υπέπεσε σε υπαίτιο παράπτωμα που συνιστά λόγο διαζυγίου.

➤ Γενικότερα, διατροφή οφείλεται μόνο εφόσον ο υπόχρεος είναι σε θέση να τη δώσει χωρίς να διακινδυνεύσει η δική του διατροφή, με μοναδική εξαίρεση τη διατροφή ανηλίκου τέκνου, που δεν μπορεί να στραφεί εναντίον άλλου υπόχρεου, δηλαδή συνήθως των πλησιεστέρων ανιόντων.

➤ Η διατροφή είναι ανάλογη, δηλαδή προσδιορίζεται με βάση τις ανάγκες του δικαιούχου όπως αυτές προκύπτουν από τις συνθήκες ζωής του.

Δ. ΑΞΙΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΑΠΟΚΤΗΜΑΤΑ :

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ:

Η αγωγή για τη συμμετοχή στα αποκτήματα ασκείται ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου εντός προθεσμίας 2 ετών από τη λύση του γάμου και ρυθμίζει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, διαρκούντος του γάμου. Ειδικότερα προϋποθέτει:

- (α) λύση ή ακύρωση γάμου ή συμπλήρωση τριετούς διάρκειας των συζύγων
- (β) αύξηση περιουσίας του υπόχρεου στο διάστημα μεταξύ τέλεσης γάμου και λύσης αυτού
- (γ) συμβολή με οποιονδήποτε τρόπο του δικαιούχου συζύγου στην αύξηση
- (δ) η παραπάνω συμβολή να συνδέεται άμεσα με την αύξηση της περιουσίας (αιτιώδης σύνδεσμος συμβολής-αύξησης περιουσίας)

Επισημάνσεις:

- Η συμβολή τεκμαίρεται ότι ανέρχεται στο 1/3 της αύξησης της περιουσίας, εκτός αν αποδειχθεί μικρότερη ή μεγαλύτερη, οπότε και προσαρμόζεται αναλόγως.
- Σημαντικό είναι ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε προηγούμενη συμφωνία παραίτησης από το δικαίωμα συμμετοχής στα αποκτήματα, εκτός αν πρόκειται για αμοιβαία συμφωνία των συζύγων στα πλαίσια συναινετικού διαζυγίου ενώπιον συμβολαιογράφου.
- Αντίθετα, μετά την αμετάκλητη λύση του γάμου, χωρεί παραίτηση, είτε ρητή, είτε σιωπηρή, η οποία θεωρείται ότι υπάρχει όταν περάσει άπρακτη η διετής προθεσμία άσκησης της αξίωσης.

	- Η σχετική αξίωση δεν κληρονομείται ούτε εκχωρείται.- Προβλέπεται πλέον και νομοθετικά η δυνατότητα σώρευσης της αξίωσης συμμετοχής στα αποκτήματα με την αξίωση διατροφής λόγω διακοπής της έγγαμης συμβίωσης.